Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: Z/23/409338

Onderwerp
Cultureel kader: Gedeeld Plezier

Voorstel
De gemeenteraad besluit:

1. *Gedeeld Plezier* als richtinggevend cultureel kader vast te stellen bestaande uit de volgende thema's:
    - Herkenbaar verhaal
    - Een brede en sterke basis
    - Complementair aanbod
2. Deze thema's en de bijbehorende speerpunten te verwerken in de begroting 2024

Inleiding
In het maakproces van de Toekomstvisie zijn diverse vragen aan de inwoners van Sittard-Geleen gesteld. Wat wil je graag versterken naar de toekomst toe? Welke wensbeelden in 2030 heb je voor Sittard-Geleen? Wat is het ideaalbeeld van Sittard-Geleen in de regio? Eén van de terugkerende antwoorden was het stimuleren van een rijk cultureel aanbod. Een aanbod dat verder ontwikkeld wordt en afgestemd is op de behoeften van inwoners.
In Sittard-Geleen is een breed palet aan culturele organisaties. In de breedte zijn er diverse amateurkunstverenigingen en activiteiten. Daarnaast kent de gemeente eveneens gezelschappen, festivals, talentontwikkelingsorganisaties en professionele instellingen. Er is veel aanwezig in Sittard-Geleen, soms verborgen in het volle zicht. Tegelijk liggen er ook veel uitdagingen en onbenutte kansen. Als gemeente stimuleren we activiteiten middels het verlenen van subsidie. Om tot een bloeiender cultureel klimaat te komen en alle waarden (maatschappelijk, economisch, ruimtelijk, intrinsiek, enzovoorts) te benutten dienen de subsidievoorwaarden ingericht te worden op de impact die culturele partijen hebben op de inwoners en gebruikers van Sittard-Geleen. Verder zullen we als gemeente naast subsidiëren ook meer moeten faciliteren, verbinden, mogelijk maken en co-creëren. Tevens is er een scherper richtinggevend kader nodig, moet de blik breder zijn dan het cultuurbedrijf om het culturele ecosysteem van basislaag, middenveld en professionele top beter in balans met elkaar te laten zijn en zullen enkele hiaten in de culturele infrastructuur aangepakt moeten worden.
Cultuur is daarbij geen doel op zich. Het is een manier om mensen te verwonderen, te activeren. Om te ontmoeten, zorgen te delen, gedeelde verhalen te vertellen en bewustwording te creëren. Om je zelf uit te drukken of ergens bij te horen. Het is ook een middel om een lokale fijne leefomgeving en een aantrekkelijkere centrumgemeente te zijn. Een plek waar actief wordt deelgenomen aan de omgeving, een omgeving die er aantrekkelijk uitziet, een interessant

vestigingsklimaat, een bron van inkomsten en een herkenbare uitstraling. Waar mensen van buiten de regio naar toe komen en gebruik maken van de lokale horeca en faciliteiten. En een manier om de identiteit en trots te vergroten, onderscheidend te zijn en kleur aan de gemeente te geven. Gedeeld Plezier is dan ook als titel bewust gekozen. We delen het kleur geven aan de hele gemeente, tussen alle inwoners en tussen alle kernen.

De uitgangspunten zijn tot stand gekomen door aansluiting te zoeken bij landelijk beleid en culturele trends, door vele gesprekken te voeren met het lokale culturele veld (van amateurkunstenverenigingen tot professionele organisaties), inwoners en ondernemers, voort te borduren op de culturele basis die reeds aanwezig is en de opgehaalde informatie vanuit de Toekomstvisie 2030 als uitgangspunt te nemen. Dit cultureel kader helpt om Sittard-Geleen te laten floreren.

Het voorstel aan de raad is om de benodigde incidentele middelen ter beschikking te stellen tijdens de vaststelling van de begroting 2024.

Beoogd effect

De missie voor de komende jaren is dat Sittard-Geleen een levendige gemeente is waar vanuit een sterke en brede culturele basis en complementair in de regio herkenbare verhalen, ontmoeting en verwondering bijdragen aan een fijne leefomgeving en een duidelijk (cultureel) profiel van Sittard-Geleen.

Burgemeester, mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris, J.A.M. Heesen

Argumenten

1.1 Gedeeld Plezier sluit aan bij de Toekomstvisie 2030
Cultuur draagt bij aan de leefbaarheid van de stad. Het zorgt voor vreugde en verbinding. Voor inkomsten en werkgelegenheid. Voor ontwikkeling en wederzijds begrip. De waarde van cultuur is groot, dat blijkt ook uit de Toekomstvisie 2030. Centraal daarin staat het begrip 'veerkracht'. Door nu vooruit te kijken, wil de stad alvast inspelen op toekomstige kansen en vernieuwingen. De ontwikkelingen vóór zijn, op gebied van sociale, economische en ecologische veranderingen. En in elke ontwikkelopgave die de stad te wachten staat, speelt cultuur een belangrijke rol. In het maakproces van de Toekomstvisie zijn tevens diverse vragen aan de inwoners van Sittard-Geleen gesteld. Wat wil je graag versterken naar de toekomst toe? Welke wensbeelden in 2030 heb je voor Sittard-Geleen? Wat is het ideaalbeeld van Sittard-Geleen in de regio? Eén van de terugkerende antwoorden was het stimuleren van een rijk cultureel aanbod. Een aanbod dat verder ontwikkeld wordt en afgestemd is op de behoeften van inwoners.

1.2 Gedeeld Plezier sluit aan bij de ambities uit het coalitieakkoord en de uitvoeringsafspraken
In het coalitieakkoord en de uitvoeringsafspraken is opgenomen dat sport, kunst en cultuur essentieel zijn voor een gezonde buurt en gemeente, zij bijdragen aan ontmoeting en (talent)ontwikkeling en we samen met culturele partners zoeken naar een herkenbaar cultureel profiel voor de inwoners en gebruikers van Sittard-Geleen. Waarbij we streven naar een sterke culturele basis en een breed cultureel ecosysteem dat elkaar aanvult (lokaal en regionaal), om zo cultuurbeoefening en cultuurbeleving te stimuleren. Daarbij wordt gestreefd naar een volgende impuls aan het culturele klimaat in onze stad. Gedeeld Plezier geeft richting aan deze ambities.

1.3 Gedeeld Plezier sluit aan bij de Global Goals van de Verenigde Naties
Binnen de Sustainable Development Goals wordt cultuur en erfgoed op diverse plekken als subdoel benoemd. Onder andere de waardering van culturele diversiteit, het inzetten van lokale cultuur voor de lokale economie en toerisme en de inspanning om erfgoed veilig te stellen en te ontsluiten. Daarnaast beargumenteert de Rijksoverheid dat cultuur indirect van belang is voor het behalen van de doelen. Zoals het verminderen van ongelijkheid en bevorderen van positieve gezondheid, als bewustwordingsmiddel op het vlak van onder andere gender, verantwoorde consumptie en klimaat of als mede aanjager van economische groei.

1.4 Gedeeld Plezier sluit aan bij de aanbevelingen uit het BMC rapport 2021
BMC heeft diverse aanbevelingen gedaan in het kader van de transitie van De Domijnen. Deze waren niet louter gericht op De Domijnen, maar ook op de gemeente. Daarbij adviseert BMC ook om een cultureel kader te formuleren dat richting geeft aan de culturele infrastructuur.

1.5 Gedeeld plezier is breder dan cultuur en gaat uit van het belang van een vitale gemeente
Dit cultureel kader beschouwt cultuur niet alleen vanuit een culturele waarde. Het gaat tevens over positieve gezondheid, draagt bij aan economische ontwikkelingen, helpt in de doorontwikkeling van het profiel van de stad en zorgt voor esthetische waarde van Sittard-Geleen. Op het vlak van positieve gezondheid en het betrekken van kunstenaars bij maatschappelijke opgaven, is de verbinding tussen cultuur (m.n. Het Laagland) en de ontwikkelopgaven in Geleen Zuid daar al een goed voorbeeld van.

1.6 Gedeeld plezier stelt (potentieel) publiek en makers centraal
Waar in het recente verleden vooral richting is gegeven aan het 'hoe', stelt Gedeeld Plezier eerst het 'wat' centraal. Dit cultureel kader zet nadrukkelijk de inwoners, makers en gebruikers van Sittard-Geleen centraal. En het beoogt maatschappelijke, economische en ruimtelijke impact.

Instellingen en organisaties zijn daar dienstbaar aan. Wij faciliteren de organisaties om publiek en makers zoveel mogelijk van cultuur te laten genieten door het te beleven en te beoefenen. Dat stimuleert verbeeldingskracht, zet aan tot reflectie en biedt ontspanning: aspecten die een vitale samenleving kenmerken. De accenten in Gedeeld Plezier versterken zowel de maatschappelijke impact als de economische impact door levendigheid en verfraaiing te creëren en de stad aantrekkelijker te maken.

1.7 Gedeeld Plezier biedt ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en geeft inhoud aan het onderscheidende profiel van Sittard-Geleen.
Gedeeld Plezier sluit aan bij de uitstraling van de stad. Sittard-Geleen is een gemeente met boeiende verhalen die vragen om ontsloten te worden. Deze verhalen ontsluiten, draagt al bij aan de identiteit van de gemeente. Historische verhalen vormen immers de wortels van de huidige identiteit. Daarnaast is het van belang dat de verhalen op een duidelijke manier worden ontsloten die dicht bij de leefwereld staat van de inwoners. Ook dragen culturele iconen bij aan het profiel. Waar in Maastricht de klassieke cultuur en de internationale uitstraling hand in hand gaan, in Heerlen het experimentele en herrijzende urbane karakter stevig aanwezig is, kenmerkt Sittard-Geleen zich door haar speelse en gemoedelijke karakter waar innovatiekracht nooit ver weg is. Stedelijkheid met een dorps gevoel.
Dit cultureel kader biedt daarbij ruimte aan creativiteit en autonome kunstenaars en speelt in op ontmoeting en sfeervolle belevingen. Tevens zetten we middels dit kader in op kunstvormen die zich verhouden tot de stad en regio en haar inwoners. Per definitie sluiten we geen kunstvorm uit. Wel leggen we de nadruk op kunstvormen die vanuit het verleden en heden belangrijke kunstvormen waren en zijn voor Sittard-Geleen.

1.8 Gedeeld Plezier is tot stand gekomen met inbreng van inwoners, ondernemers en culturele partijen in de stad
Er zijn gesprekken gevoerd met culturele instellingen, amateurkunstenverenigingen, evenementenorganisatoren, inwoners en ondernemers. Mede door deze inbreng is Gedeeld Plezier tot stand gekomen.

1.9 Het nieuwe beleid gaat nog nadrukkelijker uit van cultuur voor alle inwoners, ongeacht hun achtergrond
Cultuur heeft naast de functie van aanbieder ook steeds meer de rol van aanjager en regisseur van de dynamiek in Sittard-Geleen. Gedeeld Plezier is er onder andere op gericht om dichtbij de leefwereld van alle inwoners te staan, niet alleen de mensen die zich aangetrokken voelen tot klassieke cultuuruitingen. Goede voorbeelden hebben we afgelopen jaren daarvan al gezien in Geleen Zuid. Er moet een cultureel klimaat ontstaan dat toegankelijk is voor alle inwoners.

1.10 Gedeeld Plezier biedt ruimte voor vernieuwing en doorontwikkeling
De ontwikkeling op cultureel vlak in Sittard-Geleen loopt geen gelijke tred met de andere centrumgemeenten in Zuid-Limburg. De successen op cultureel vlak in de andere centrumgemeenten is mede te danken aan duidelijke richting en keuzes, maar tevens aan realistische budgetten die gekoppeld zijn aan de ambitie. In Sittard-Geleen wordt de fysieke infrastructuur op orde gehouden, maar is er geen ruimte om te vernieuwen en door te ontwikkelen. Via Gedeeld Plezier wordt er wel ruimte gecreëerd om Sittard-Geleen aansluitend bij de actualiteit en leefwereld van de inwoners en gebruikers van de stad.

1.11 De ontwikkeling van (jonge) makers is een investering in de toekomst.
Talenten dragen bij aan verandering en vernieuwing. Zij hebben het vermogen om met andere ogen naar de stad te kijken en zorgen voor nieuw elan. Deze creativiteit houdt de sector en stad alert en

scherp. Het is niet alleen een ontwikkeling van de makers zelf, maar eveneens een ontwikkeling van de stad.

1.12 Kunst, cultuur en evenementen in de openbare ruimte maken de stad aantrekkelijk
Binnensteden worden mede door digitalisering anders gebruikt en er is veel leegstand in Sittard-Geleen. De openbare ruimte biedt veel kansen om een plek van ontmoeting te zijn middels cultuur, evenementen en kunst in de openbare ruimte. Het toevoegen van zulke activiteiten en elementen verstevigt het verblijfsklimaat. Daarbij wordt nadrukkelijk de verbinding gezocht tussen de beleidsterreinen cultuur, erfgoed en ruimte. Voor wat betreft toevoegingen van kunst installaties in de openbare ruimte wordt binnen de transformatiebudgetten en uiteindelijk de ombuiging van de middelen rekening gehouden met het onderhoud van de nieuw toe te voegen kunstwerken. Diverse landelijke partijen, zoals Kunstwacht of Art Salvage, zijn gespecialiseerd in het beheer en onderhoud van kunst in de openbare ruimte en reeds actief in buurgemeenten.

1.13 Erfgoed geeft identiteit en betekenis aan ruimtelijke ontwikkelingen en stimuleert identiteitsgevoel
Inwoners waarderen zichtbaarheid van erfgoed in de openbare ruimte. Het visuele karakter en de gewortelde identiteit van de regio wordt middels erfgoed en archeologie gestimuleerd. Het ontsluiten van historische verhalen en zichtbaar maken van geschiedenis zorgt tevens voor verbondenheid met de stad en benadrukt het beeldbepalend karakter van de stad. In Sittard-Centrum loop je tegen de monumenten aan. Echter is het ook van belang om de verhalen - zoals de leeuw in de Sint-Michielskerk, de oorsprong van het professionele voetbal, de bandkeramiekers, de nalatenschap van Toon Hermans, de kameraadschap van de koempels, de traditie van blaasmuziek, het wonder van Pater Karel, de heks van Limbricht, de pogrom bij Kasteel Born, de eerste stappen van Pinkpop in Geleen, de carnavalstradities, enzovoorts – op een toegankelijke en eigentijdse wijze zichtbaar te maken en tot leven te wekken voor alle inwoners. Voorbij de stenen, pagina's en beelden.

1.14 Cultuureducatie is nodig voor de brede vorming van kinderen
Cultuureducatie laat kinderen en jeugdigen groeien tot kritische volwassenen. Kinderen ontwikkelen talenten en maken kennis met schoonheid. Ze kunnen kunst duiden, hetgeen zorgt voor historisch besef. Het stimuleert eveneens creativiteit en een onderzoekende houding. De koppeling van het lokale onderwijs met de lokale cultuursector maakt kinderen bewuster van hun eigen omgeving.

1.15 Cultuur beoefenen zorgt voor ontmoeting en creatieve ontwikkelingen
Verenigingen, muziekbands en schilderclubs zorgen voor creatieve ontwikkeling, ontmoeting en plezier. Het is zodoende een belangrijke vorm van vrijetijdsbesteding de we koesteren. Tegelijkertijd is de aanwas van nieuwe (jonge) leden beperkt en is er behoefte aan kennisdeling. Het levensvatbaar houden en verbreden van de aantrekkingskracht van amateurkunsten is van belang voor de vitaliteit in de kernen en is tevens de eerste trede in het culturele ecosysteem.

1.16 Een wijziging van de museale context draagt bij aan de verbreding van meer publieksbereik en de ruimte tot meer culturele vernieuwing
Op korte afstand naar het oosten (Schunck in Heerlen), het zuiden (Bonnefanten en Marres in Maastricht, Hedge House in Wijlre) en het westen (C-mine in Genk) bevinden zich meerdere organisaties die hedendaagse kunsttentoonstellingen organiseren met een groot publieksbereik. Het bereik van het kunstmuseum in Sittard-Geleen blijft achter bij andere musea in de regio. Het museum als concept behoeft een nieuwe definitie om complementair te zijn in de regio en een hogere impact en breder bereik te genereren. We laten het historisch gegroeide model los en zien het museum hierbij niet meer als gesloten ruimte met een vaste collectie en hoge vaste lasten, maar als vertrekpunt om middels kunst en design de stedelijke openbare ruimtes opnieuw vorm te geven. Vreugde, collectieve ervaringen, interactie, ontmoeting en verwondering zijn sleutelwoorden.

We sluiten hierbij aan op de postpandemie gedachte om nieuwe manieren te vinden om de stad te beleven. Tevens sluiten we aan bij de Toekomstvisie 2030 om cultuur meer zichtbaar te maken in de openbare ruimte. De openbare ruimte heeft tevens een groter en breder bereik. Bijkomend voordeel is dat de vaste lasten dalen en de middelen vooral ten goede komen aan vernieuwende culturele programmering. Het museum zal de komende jaren in transitie zijn. Concreet betekent dit dat we niet meer inzetten op de klassieke museale functie in de Ligne, maar een versteviging van het vertrekpunt vanuit de Kapittelstraat en een conceptueel andere benadering van het museum met de openbare ruimte als belangrijkste podium.

1.17 Gedeeld Plezier gaat uit van complementariteit in de kernen en in de regio
Dit cultureel kader gaat nadrukkelijk uit van cultuur in alle kernen en voor alle inwoners van Sittard-Geleen. Zowel binnen de culturele instellingen als in de openbare ruimte. Tevens zien we Sittard-Geleen als complementair in Zuid-Limburg, waar we reeds met Heerlen, Maastricht en Provincie Limburg samenwerken als Stedelijke Cultuurregio Zuid. Op een gebied van 600.000 inwoners met goede bereikbaarheid en ieder een eigen profiel kan in gezamenlijkheid een groot en breed publiek worden bereikt. Waar in Maastricht de klassieke cultuur en de internationale uitstraling hand in hand gaan, in Heerlen het experimentele en herrijzende urbane karakter stevig aanwezig is, kenmerkt Sittard-Geleen zich door haar speelse en gemoedelijke karakter waar innovatiekracht nooit ver weg is. Stedelijkheid met een dorps gevoel. Per definitie sluiten we daarbij geen kunstvorm uit. Wel leggen we de nadruk op kunstvormen die vanuit het verleden en heden belangrijke kunstvormen zijn voor Sittard-Geleen.

1.18 We stimuleren nieuwe energie bij amateurkunsten
De structurele en incidentele vrijwilligersbijdragen cultuur zijn bestemd voor de amateurkunsten. Deze budgetten voor culturele vrijwilligersorganisaties (amateurkunstverenigingen) zijn momenteel plusminus €390.000,- (structurele bijdragen aan verenigingen) en €100.000,- (incidentele bijdrage). Verenigingen ontvangen met name vaste bedragen en bedragen per lid. Daarmee is het bestaansrecht en de ledenaantallen de belangrijkste reden om te subsidiëren. De inhoudelijke criteria zijn zeer minimaal en de uitdaging om bijvoorbeeld jonge leden te werven wordt niet geprikkeld via de regeling.
De budgetten blijven in zijn geheel ten goede komen aan amateurkunst. De criteria richten we beter in passend bij de kaders Gedeeld Plezier. Dat wil zeggen niet louter sturend op het aantal leden, maar ook op het bereik, de impact en de zichtbaarheid van de verenigingen. Ook houden we bij de herinrichting rekening met de groeiende trend van informele verbanden. Tevens richten we de opdracht steviger in richting Ecsplore om aandacht te hebben voor de toekomstbestendigheid van de amateurkunsten, zoals verwoord in Gedeeld Plezier. Dat vraagt een andere benadering van de cultuurcombinatiefunctionaris. Ook de samenhang met het cultuurparticipatieloket van De Domijnen geven we criteria mee. Deze laatste twee functies, inclusief het provinciale Huis voor de Kunsten, zijn er ten behoeve van het ontzorgen, de ondersteuning van en informatieverstrekking aan de amateurkunst. De aanscherping van de subsidieregels vraagt meer eigen ondernemerschap van de vereniging zelf. Tot slot vraagt het podium geven aan amateurkunstverenigingen door het theater niet om een verhuurmodel, maar om een model waar beide partijen naast elkaar staan. Risico's en opbrengsten worden samen gedeeld. Waarbij tevens realistische afwegingen gemaakt moeten worden of de verenigingen de kwaliteit en capaciteit hebben om voldoende publiek te bereiken. Met deze verbinding moet vooral de maatschappelijke opbrengsten voor zowel professionele instelling als amateurs groeien.

1.19 Scherpe keuzes zijn nodig om te komen tot een optimaal cultureel landschap voor Sittard-Geleen
In het cultureel kader Gedeeld Plezier staat de inhoudelijke richting beschreven. Om daartoe te komen zullen inhoudelijke en financiële keuzes gemaakt moeten worden. Eén daarvan is de

ombuiging van het museum. Andere keuzes hebben met name betrekking op het anders inrichten van de bestaande subsidieregels, zoals de subsidieregels voor vrijwilligers en evenementen inhoudelijk meer te laten aansluiten op het profiel van Sittard-Geleen en de maatschappelijke impact voor de gemeenschap. Verder wordt de opdracht aan Ecsplore voor de combinatiefunctionaris strakker ingericht. Daarnaast vraagt het soms een stukje autonomie van de hier gevestigde instellingen opgeven om meer bereik en impact voor eigen publiek te genereren, zoals het geval bij de regionale theatersamenwerking.

1.20 Het transformatiebudget is incidenteel opbouwend
We vragen niet meer dan nodig is aan incidentele middelen tijdens de transformatieperiode. De ontwikkelingen vragen tijd en van het rijk ontvangen we in 2023 en 2024 nog incidentele middelen ten behoeve van jongerencultuur. Daarmee is incidentele budget opbouwend van aard. De duur van de transformatieperiode (tot 2027) is gerelateerd aan de ombuiging van het museale concept en de invulling van de vierkante meters in de Ligne.

Kanttekeningen

1.1 Het is nog niet duidelijk welke lange termijneffecten de diverse crises hebben op de cultuursector
Met het uitbreken van de Coronacrisis in maart 2020 en de maatregelen die de overheid sindsdien heeft genomen om die crisis te bezweren, is de samenleving ingrijpend veranderd. Tevens heeft ook de energiecrisis en stijgende inflatie een grote impact op de samenleving. De na-ijleffecten van al deze crises, vanuit het oogpunt van bezoekers en deelnemers (minder te besteden) als vanuit financieel oogpunt op de culturele sector (hogere financiële lasten en mogelijk minder middelen voor cultureel aanbod), zijn nog altijd niet helemaal duidelijk. Als deze structurele gevolgen hebben, dan zullen we proberen te acteren waar kan en kan dit een vertragend effect hebben op de geformuleerde ambities.

1.2. Het museum zal in context wijzigen om de doelen te kunnen realiseren
Om de ambities te realiseren is een tijdelijke financiële impuls en vervolgens ombuiging van financiële middelen nodig. Zodoende streven we er naar dat de realisatie plaats vindt op basis van het principe 'nieuw voor oud'. Het voorstel aan de raad is om tijdelijk een financiële impuls te verlenen tot en met 2026. Vervolgens worden de middelen voor m.n. het hedendaags kunstmuseum omgebogen. Het museum zal daarbij de Ligne verlaten en in context wijzigen. Geen gesloten ruimte achter in de Ligne en geen hoge vaste laten. Dat heeft impact op de museale status en de wijze van presenteren van collectie, mede omdat het nieuwe klimaatsysteem nog niet voldoet. Waarbij we samen met Het Nieuwe Domein de komende jaren onderzoeken wat nodig is om gezien te worden als een kwalitatief en vernieuwend museum én het aantrekken van een hoger en breder publiek. Met vertrekpunt vanuit het Erfgoedcentrum en meer iconisch geprogrammeerde kunst in de openbare ruimte, aansluitend bij het culturele profiel van Sittard-Geleen en meer publieksbereik. Deze verandering heeft tijd nodig. Deels om de inhoudelijke plannen te formuleren, deels om nieuwe invulling te vinden voor de Ligne. Het betekent dat het klassieke museum verdwijnt. Het staat echter vast dat we op een kwalitatief hoogwaardige manier in blijven zetten op hedendaagse kunst. Ontmoeting, verbinding en verwondering staat centraal voor een breed publiek. Met andere woorden: van collectie naar connectie. Deze wijziging betekent dat we culturele vernieuwing kunnen stimuleren. Met één stap achteruit, kunnen we diverse stappen vooruit zetten. Bij het uitblijven van de financiële impuls en/of het niet ombuigen van de middelen, dient het ambitieniveau naar beneden bijgesteld te worden.
Tegelijk starten we het proces om nieuwe invulling te vinden voor de vierkante meters van het museum. Door het beschikbaar stellen van het transformatiebudget hebben we ruim drie jaar (tot 2027) om een nieuwe invulling te realiseren. Mits invulling niet tijdig wordt gerealiseerd, waar we

niet van uitgaan, heeft dat gevolgen voor de begroting (met inachtneming dat het bestaansrecht van het museum sowieso omgeven is door vraagtekens vanwege het lage bereik en daarmee de vraag van leegstaand vastgoed op termijn hoe dan ook op tafel kan komen). Om die reden stellen we een transformatieperiode van drie jaar voor. Om zowel het museum de ruimte te geven tot conceptuele ombuiging als om invulling te realiseren voor de vierkante meters in de Ligne.

Inclusie

Gedeeld Plezier gaat nadrukkelijk uit van het betrekken en aansluiten bij de leefwereld van alle inwoners. Ongeacht achtergrond. Tevens wordt zoals verwoord in het cultureel kader de landelijke Code Diversiteit & inclusie als meetlat ingezet voor de culturele partijen. Om ruimte te maken voor nieuwe verhalen en gelijkwaardige sector voor iedereen. Tot slot is het kader tot stand gekomen door vele gesprekken met betrokken inwoners en partijen.

Duurzaamheid

Gedeeld Plezier sluit aan bij de Global Goals van de Verenigde Naties. Direct en indirect door het creëren van bewustwording op diverse doelen.

Financiën

Het definitieve besluit over het ter beschikking stellen van de benodigde incidentele middelen volgt tijdens de vaststelling van de begroting 2024.

Het staande budgettaire kader voor Cultuur (€13 miljoen in 2023) in de gemeentebegroting vormt in principe de basis voor het verwezenlijken van de ambities van Gedeeld Plezier. Zodoende streven we er naar dat de realisatie plaats vindt op basis van het principe 'nieuw voor oud'. Om dit mogelijk te maken zijn er extra incidentele middelen nodig in 2024 (€350.000,-), 2025 (€450.000,-) en 2026 (€500.000,-), waarna vervolgens in 2027 de middelen binnen het budget cultuur worden omgebogen om het geschetste ambitieniveau van Gedeeld Plezier te kunnen verwezenlijken binnen de kaders van de staande begroting.
Dekking kan in de eerste jaren (tot en met 2026) niet gevonden worden binnen de budgetten voor Cultuur. Daarom wordt dekking gevraagd uit de eventuele incidentele jaarrekeningresultaten of uit de algemene middelen.

Hierbij tekenen we aan dat het staande budgettaire kader kleiner is dan vergelijkbare steden met een vergelijkbaar profiel en grootte (Zo heeft Heerlen €15 miljoen cultuurbudget in 2023). Door het maken van scherpe keuzes en de inzet van tijdelijke middelen kan een grotere impact dan voorheen gerealiseerd worden. Mocht de komende jaren door autonome ontwikkelingen dan wel aanvullende beleidskeuzes het staande budgettaire kader ontoereikend zijn dan wordt de raad hierover geïnformeerd en de gelegenheid geboden dit integraal af te wegen.

Communicatie en Participatie

Participatie
Het cultureel kader Gedeeld Plezier is opgesteld nadat de behoefte is opgehaald bij de het culturele veld, verenigingen, ondernemers en inwoners. Daarnaast is in de toekomstvisie de wens voor het stimuleren van het cultureel aanbod naar voren gekomen.

Communicatie
Omdat we op de hoogte zijn van de wens om het culturele klimaat in Sittard-Geleen te stimuleren, is het van belang om hier communicatief uiting en gehoor aan te geven. Na besluitvorming zal een persbericht verzonden worden waarin het cultureel kader toegelicht wordt. Daarnaast zal via de

overige gemeentelijke media aangesloten worden aan de bekendmaking van de plannen. Op termijn zal aan de hand van een communicatie plan de communicatiestrategie op de lange termijn vastgesteld worden.

Vervolg

Na besluitvorming worden alle culturele organisaties op de hoogte gebracht van dit cultureel kader en binnen de plannen rekening te houden met dit kader. Deze partijen hebben ook op voorhand mogen meedenken over Gedeeld Plezier. De subsidieverlening en subsidievoorwaarden worden steviger getoetst en geformuleerd. Daarnaast gaan we actief de verbinding zoeken en stimuleren met inwoners en partijen om de geformuleerde ambities te verwezenlijken.

Bijlagen

Bijlage 1: Gedeeld Plezier
Bijlage 2: Cultuur in de toekomstvisie, coalitieakkoord en uitvoeringsafspraken
Bijlage 3: Persbericht

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller : Telefoon : E-mail : Cluster: Samenleving	Registratienummer : Z/23/409338 Reg. datum : 10 maart 2023
Burgemeester: mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris: J.A.M. Heesen

Burgemeester, mr. J.Th.C.M. Verheijen	**Gemeentesecretaris,** **J.A.M. Heesen**